

Kárpát-medence hagyományos gyümölcsfajtái

Szerkesztette Tóth Magdolna

Alma

Batul

- **Származás:** Erdélyből származik
- **Érési idő:** szeptember vége–október eleje, novembertől márciusig fogyasztható, kiválóan tárolható
- **Gyümölcs:** középnagy v. kicsi, szimmetrikus, lapított gömb alakú, színe aranysárga, kis felületen narancsvörös mosottsággal, húsa kemény, roppanó, bőlevű, íze kellemesen édes-savas

Batul

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, feltörő, gömb alakú
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő, de alternanciára hajlamos
 - hűvösebb, párásabb mikroklímát, jó vízellátottságú talajt igényel
 - betegségekre nem fogékony

Batul

Gyümölcs

Batul

Fája

Batul

Fája

Baumann renet

- **Származás:** Belgiumból származik, Kárpátalján és a Felvidéken eléggé elterjedt volt
- **Érési idő:** szeptember közepe-vége, márciusig eltartható
- **Gyümölcs:** középnagy v. nagy, lapított gömbölyded, héja vastag, viaszos, fedőszíne halvány téglavörös, amelyet sötét kárminpiros széles sávok, illetve csíkok tarkítanak, húsa szilárd, édes-savas, zamatos borízű

Baumann renet

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, középnagy koronájú
- **Egyéb jellemzők:**
 - virágzása középkorai
 - termőképessége jó
 - betegségekre nem nagyon fogékony

Baumann renet

Gyümölcse

Baumann renet

Fája

Baumann renet

Fája

Bánffy Pál

- **Származás:** Erdélyből származik
- **Érési idő:** október vége
- **Gyümölcs:** kicsi, lapított gömbölyű alakú, alapszíne zöld, napos oldalán pirossal kissé mosott, hússzíne zöldefehér, bőlevű, fűszeres ízű
- **Hajtásrendszer:** erős növekedési erélyű, sűrű lombzatot képez
- **Egyéb jellemzők:** korán és bőven terem

Bánffy Pál

Gyümölcs

Bánffy Pál

Fája

Beregi sóvári

- **Származás:** ismeretlen eredetű, különösen Munkács környékén volt elterjedt
- **Érés idő:** szeptember vége–október eleje, márciusig tárolható
- **Gyümölcs:** középnagy, kissé lapított, a gyümölcs héja vékony, fényes, kissé viaszos, éretten szalmasárga színű, a napos oldalon enyhe pír látható, húsa fehér, sárgásfehér, közepesen kemény, bőlevű, édes-savas, enyhén fűszeres illatú

Beregi sóvári

- **Hajtásrendszer:** erős növekedési erélyű, széthajló, sűrű lombozatot képez
- **Egyéb jellemzők:**
 - középkorai virágzási idő
 - bőtermő
 - termőhellyel szemben nem igényes

Beregi sóvári

Gyümölcse

Beregi sóvári

Fája

Budai Domokos

- **Származás:** ismeretlen származású
- **Érési idő:** szeptember közepe-október eleje, december végétől
fogyasztható, hosszú ideig eltartható
- **Gyümölcs:** középnagy v. nagy, kissé lapított gömb alakú, héja vékony, alapszíne aranysárga, mely szinte a teljes felületen piros csíkokkal és rozsdaszínű lenticellákkal fedett, húsa fehér, közepesen kemény, lédús, fűszeres, édes

Budai Domokos

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, koronája gömb alakú, felfelé törő
- **Egyéb jellemzők:**
 - korán és bőven terem, alternanciára hajlamos
 - jó alkalmazkodóképességű
 - betegségekre kissé fogékony
 - hullásra kissé hajlamos

Budai Domokos

Gyümölcse

Budai Domokos

Fája

Búzával érő alma

- **Származás:** ismeretlen, hazánkban széleskörűen ismert fajta volt
- **Érés idő:** július eleje-közepe
- **Gyümölcs:** középnagy, gömbölyded alakú, barnáspirossal mosott és csíkozott, héja hamvas és enyhén viaszos, húsa közepesen kemény, savas-édes, lédús
- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, elterülő habitusú
- **Egyéb jellemzők:**
 - friss fogyasztásra vagy konyhai célokra
 - későn fordul termőre

Búzával érő alma

Gyümölcs

Búzával érő alma

Fája

Cigányalma

- **Származás:** hazánkban több sötétvörös fajtát neveztek Cigányalmának, Bereczki Máté szerint a német 'Brauner Matapfel' azonos ezzel a fajtával
- **Érési idő:** szeptember közepe, januárig tárolható
- **Gyümölcs:** középnagy v. nagy, szabályos v. lapított gömbölyded alakú, a héj gyengén hamvas, enyhén viaszos, sárga alapszínen gyengén mosott és erősen csíkozott piros fedőszínnel 40-60%-ban borított, húsa kemény, krémszínű, savas-édes ízű

Cigányalma

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, elterülő habitusú
- **Egyéb jellemzők:**
 - hajtásai mérsékelten rezisztensek tűzelhalással szemben

Cigányalma

Gyümölcse

Cigányalma

Gyümölcse

Cserepanya

- **Származás:** kárpátaljai helyi fajta, népi szelekció eredménye
- **Érés idő:** szeptember vége-október eleje, novembertől májusig tárolható
- **Gyümölcs:** nagy méretű, lapított gömb alakú, bordázott, héja vastag, alapszíne zöldessárga, fedőszíne barnáspirossal márványozott, bemosott, gyümölcshúsa krémszínű, zölddel erezett, tömör, roppanó, lédús, édes-savas, kellemesen aromás

Cserepanya

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, hosszú életű, gömb koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - friss fogyasztásra és ipari feldolgozásra
 - bőtermő, de alternanciára hajlamos
 - gombabetegségekkal szemben jó az ellenálló-képessége, tűzelhalásra mérsékelten toleráns

Cserepanya

Gyümölcse

Cserepanya

Fája

Daru sóvári

- **Származás:** ismeretlen származású hazai fajta
- **Érési idő:** szeptemberben szüretelhető, októbertől márciusig fogyasztható
- **Gyümölcs:** közepes méretű, alakja enyhén megnyúlt, kúposan gömbölyded, a héj alapszíne sárga, amit a napsütötte oldalon piros, csíkozott fedőszín borít, húsa sárgásfehér, roppanó, lédús, enyhén borízű

Daru sóvári

- **Hajtásrendszer:** növekedési erélye nagy
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő, de későn fordul termőre és alternanciára hajlamos
 - elsőrendű csemege-, háztartási és piaci gyümölcsnek tartották

Daru sóvári

Gyümölcs

Daru sóvári

Fája

Gyógyi Piros

- **Származás:** Erdély egykor legelterjedtebb tájfajtája volt
- **Érési idő:** szedési érettsége középidejű, fogyasztási érettsége korai vagy középidejű
- **Gyümölcs:** gyümölcse kicsi, alakja lapított ellipszoid, a héj közepesen hamvas és közepesen zsíros, a gyümölcshéj alapszíne sárgászöld, a fedőszín viszonylagos felülete nagy, narancsvörös, a gyümölcshús puha és sárgás színű

Gyógyi Piros

- **Hajtásrendszer:** a fa növekedési erélye gyenge, koronája elterülő, edzett fa
- **Egyéb jellemzők:**
 - rendszeresen és bőven terem
 - fagytűrő
 - virágzáskezdete középidejű

Gyógyi Piros

Gyümölcse

Gyógyi Piros

Fája

Harang alma

- **Származás:** hazai fajta, Pest megyében találták
- **Érési idő:** szeptember közepe-vége
- **Gyümölcs:** középnagy, gyakran nagy, gömbölyded, világossárga

alapszínén pirossal mosott és csíkozott, felületén a pontozat feltűnő,

húsa közepesen kemény, sárgásfehér, édes, kissé lészegény, tárolás

során kásásodik

Harang alma

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, elterülő habitusú
- **Egyéb jellemzők:**
 - főleg friss fogyasztásra
 - kiváló termőképességű
 - igen kései virágzású

Harang alma

Gyümölcs

Harang alma

Fája

Hosszúfalusi

- **Érés idő:** augusztus vége–szeptember eleje
- **Gyümölcs:** gyümölcs középnagy vagy nagy, kiváló ízű.
- **Hajtásrendszer:** fája középerős
- **Egyéb jellemzők:** az angolok szerint jó főzőalma

Hosszúfalusi

Gyümölcs

Hosszúfalusi

Fája

Húsvéti rozmaring

- **Származás:** hazai eredetű, hazánkban meglehetősen ismert és elterjedt fajta volt
- **Érés idő:** október eleje vagy közepe, decembertől júniusig fogyasztható
- **Gyümölcs:** középnagy, kissé megnyúlt, alapszíne zöldessárga, napos oldalán halványpiros pír borítja, héja vastag, erősen viaszos, húsa kemény, íz enyhén savanykás, jellegtelen

Húsvéti rozmaring

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, előbb feltörő, termőkorban kiszélesedő félgömb alakú nagy koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő, de alternanciára hajlamos,
 - igénytelen,
 - betegségekre kevésbé fogékony

Húsvéti rozmaring

Gyümölcse

Húsvéti rozmaring

Fája

Jolánka

- **Származás:** hazai származású, ismeretlen eredetű
- **Érési idő:** szeptember eleje és közepe
- **Gyümölcs:** kicsi vagy középnagy, kúpos vagy hengeres alakú, sárga alapszíne a napos oldalon pirossal mosott és csíkozott, héja kissé viaszos, húsa fehér, közepesen kemény, édes-savas, fűszeres

Jolánka

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, elterülő habitusú
- **Egyéb jellemzők:**
 - termőképessége közepes
 - hűvösebb termőhelyet igényel
 - friss fogyasztásra és feldolgozásra

Jolánka

Gyümölcs

Jolánka

Gyümölcse

Jolánka

Fája

Kanadai renet

- **Származás:** ismeretlen, régen nagyon elterjedt volt
- **Érési idő:** október eleje, novembertől februárig fogyasztható
- **Gyümölcs:** nagy vagy igen nagy, gömb alakú, hengeres vagy kúpos, gyakran aszimmetrikus, héja érdes, perzselődésre hajlamos, alapszíne szalmasárga, húsa sárgásfehér, bőlevű, íze édes, kellemesen savanykás, fűszeres

Kanadai renet

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, lapított gömb koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - korán és bőven terem
 - aránylag későn virágzik
 - a téli hideget rosszul tűri

Kanadai renet

Gyümölcs

Kanadai renet

Fája

Kanadai renet

Fája

Kéresi muskotály

- **Származás:** Szabolcs megyéből, Kércsből származik
- **Érés idő:** szeptember vége–október eleje
- **Gyümölcs:** kicsi vagy középnagy, alakja enyhén lapított gömbölyded, sárga alapszíne a napos oldalon pirossal mosott, amelyen feltűnő lenticellák vannak, húsa nagyon kemény, édes-savas, fűszeres, kissé lészegény

Kéresi muskotály

- **Hajtásrendszer:** fája középerős vagy erős, feltörő
- **Egyéb jellemzők:**
 - friss étkezés és konyhai célokra
 - jó a termőképessége
 - *Erwinia amylovora*-val szemben hajtásrezisztencia

Kéresi muskotály

Gyümölcs

Kéresi muskotály

Fája

Londoni pepin

- **Származás:** Angliából származó nagyon régi fajta, Magyarországon nagyon elterjedt téli alma volt
- **Érési idő:** október második fele, fogyasztható: november-március
- **Gyümölcs:** kiváló asztali alma, gyümölcse középnagy v. nagy, gömb vagy lapított gömb alak, héja sima, viaszos tapintású, sárgászöld, napos oldalán pirossal mosott, húsa bőlevű, sárga, íze kissé savanykás, fűszeres zamattal és kellemes illattal társított

Londoni pepin

- **Hajtásrendszer:** fája gyenge növekedésű, sudara nem domináns, szétterülő korona, ágrendszere sűrű
- **Egyéb jellemzők:**
 - varasodásra és lisztharmatra fogékony
 - termőhely iránt igényes
 - korán termőre fordul, termőképessége közepes, alternanciára hajlamos

Londoni pepin

Gyümölcs

Londoni pepin

Fája

Marosszéki piros páris

- **Származás:** Erdélyből származik
- **Érési idő:** kései szedési érettség és fogyasztási érettség
- **Gyümölcs:** közepes méretű, alakja gömbölyded, alig bordázott, a gyümölcshéj alapszíne sárga, a fedőszín viszonylagos felülete kicsi, piros, mosott és erősen csíkozott, a héjon sok, kicsi paraszemölcs látható, a gyümölcshús krémszínű

Marosszéki piros páris

- **Hajtásrendszer:** a fa növekedési erélye gyenge, koronája elterülő.
- **Egyéb jellemzők:**
 - jó vízellátású, hegyvidéki termesztőtéjra való
 - gombás betegségekre fogékony
 - friss fogyasztásra és feldolgozásra alkalmas

Marosszéki piros páris

Gyümölcse

Marosszéki piros páris

Fája

Nyári fontos

- **Származás:** nem bizonyított, egyesek magyar, mások francia eredetűnek tekintik
- **Érés idő:** augusztus elejétől végéig elhúzódóan érik, 4-5 menetes szedést igényel
- **Gyümölcs:** nagy vagy igen nagy, lapított gömb alakú, gyakran részaránytalan, felülete sima és fényes, színe éretten fehéressárga, napos oldalán halványpirosal csíkozott, húsa kemény, bőlevű, erősen savas, „rétesalma”

Nyári fontos

- **Hajtásrendszer:** fája erős vagy igen erős növekedésű, koronája szétterülő, félgömb alakú
- **Egyéb jellemzők:**
 - későn fordul termőre, bőtermő, de alternanciára hajlamos
 - termőhely iránt igénytelen
 - betegségekre nem fogékony

Nyári fontos

Gyümölcs

Nyári fontos

Szórványgyümölcsösben termett gyümölcse

Nyári fontos

Fája

Nyári fontos

Fája

Nemes sóvári

- **Származás:** Kárpátaljáról, Sóvár környékéről származik
- **Érési idő:** szeptember vége–október eleje
- **Gyümölcs:** középnagy, enyhén lapított gömbölyded, gyakran aszimmetrikus, lilás pirossal mosott és erősen csíkozott, a héj sima, erősen hamvas, húsa fehér, félkemény, roppanó, bőlevű, édes-savas, enyhén fűszeres ízű

Nemes sóvári

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, elterülő habitusú nagy koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - friss étkezési és konyhai célokra
 - bőtermő, de alternanciára hajlamos
 - szárazságra érzékeny, inkább hegyekbe való

Nemes sóvári

Gyümölcs

Nemes sóvári

Gyümölcs

Nemes sóvári

Fája

Parker pepin

- **Származás:** feltehetően angol fajta, de nagyon elterjedt volt a Kárpát-medencében, az Alföldön is
- **Érési idő:** szeptember közepe vagy vége, fogyasztható: novembertől márciusig
- **Gyümölcs:** kicsi vagy középnagy, lapított gömb alakú, alapszíne sárgászöld, később tompa okkersárga, végül vöröslő aranysárgás fakóbarna, héja vékony, parás felületű, napos oldalán sárgásbarna, pontozata apró, fehérszürke, húsa sárgásfehér, bőlevű, fűszeres borízű, de kásásodik, ráncosodik

Parker pepin

- **Hajtásrendszer:** fája gyenge növekedésű, kis méretű, gömb alakú koronát nevel, sudara elhajló
- **Egyéb jellemzők:**
 - viszonylag korán termőre fordul, bőtermő, rendszeresen terem
 - lisztharmatra fogékony, varasodásra kevésbé
 - száraz helyre nem való (gyümölcse apró marad)

Parker pepin

Gyümölcs

Parker pepin

Fája

Parker pepin

Fája

Pónyik alma

- **Származás:** Alsófejér megyében fedezték fel
- **Érési idő:** október közepe, fogyasztható: november-február
- **Gyümölcs:** nagy méretű, alakja szabálytalan lapított gömb, a héj vastag, sima, citromsárga, napos oldalán kis felületen halvány narancspiros, húsa sárgásfehér, olvadó, édesen savanykás, illatos, zamata fűszeres

Pónyik alma

- **Hajtásrendszer:** a fa növekedési erélye erős, koronája elterülő, lombozata ritka
- **Egyéb jellemzők:**
 - túlkötődés esetén apró lesz a gyümölcse
 - bőtermő
 - varasodásra fogékony, hajtásai tűzelhalással szemben ellenállóak

Pónyik alma

Gyümölcs

Pónyik alma

Túlkötődés miatt kisebb méretű gyümölcs

Pónyik alma

Fája

Pusztai sárga

- **Származás:** Bereczki Máté magyar eredetűnek tartja
- **Érési idő:** szeptember közepe-vége, júniusig is eltartható
- **Gyümölcs:** középnagy gyümölcse gömbölyded alakú, héja fényes, erősen viaszos, színe világossárga vagy szalmasárga, a napos oldalon enyhe pír megjelenhet, húsa fehér, kemény, roppanó, lédús, íze édes-savas, fűszeres

Pusztai sárga

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, szétterülő ágrendszerű, laza koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - jó termőképességű
 - termőhelyre nem igényes
 - virágai mérsékelten rezisztensek a tűzelhalással szemben

Pusztai sárga

Gyümölcse

Pusztai sárga

Gyümölcse

Pusztai sárga

Fája

Sárga szépvirágú

- **Származás:** Amerikából származik
- **Érési idő:** szeptember vége-október eleje, novembertől áprilisig
fogyasztható
- **Gyümölcs:** középnagy v. nagy, megnyúlt vagy szabályos gömbölyded alakú, héja vékony, sima, alapszíne citromsárga, napos oldalon kevés pirossággal belehelt, húsa sárgásfehér, leves, édes-savas, birsre emlékeztető kellemes, fűszeres zamattal

Sárga szépvirágú

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, vesszője és sudara elgörbülésre hajlamos
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő
 - gyümölcshullásra nem hajlamos
 - mérsékelten fogékony az *Erwinia amylovora*-val szemben

Sárga szépvirágú

Gyümölcse

Sárga szépvirágú

Gyümölcse

Sárga szépvirágú

Fája

Sárga szépvirágú

Fája

Sikulai alma

- **Származás:** régi magyar fajta
- **Érési idő:** szeptember vége–október eleje, fogyasztható: december - április
- **Gyümölcs:** középnagy v. nagy, lapított gömb alakú, héja aranysárga, melyet majdnem teljesen eltakarnak a sötétbordó csíkok és a lenticellák, húsa zöldesfehér, gyengén leves, savas-édes, kissé fanyar, enyhe aromával

Sikulai alma

- **Hajtásrendszer:** fája közepesen erős, sűrű gömb korona
- **Egyéb jellemzők:**
 - későn fordul termőre fordul, de bőtermő
 - Tűzelhalással szemben hajtásai és virágai is jól ellenállnak, és lisztharmat + varasodás tolerancia is jellemző
 - középidőben virágzik

Sikulai alma

Gyümölcs

Sikulai alma

Gyümölcse

Sikulai alma

Fája

Sikulai alma

Fája

Simonffy piros

- **Származás:** magyar fajta, genetikai eredetéről biztosat nem tudunk
- **Érési idő:** szeptember közepe–vége, márciusig kiválóan tárolható
- **Gyümölcs:** középnagy, kissé lapított gömb alakú, a héj felszíne hamvas, ledörzsölve fénylő, nem viaszos, sötét bordópiros színű, húsa puha, zöldeśfehér, lédús, édes-savas

Simonffy piros

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, közepesen sűrű, széthajló korona
- **Egyéb jellemzők:**
 - igen bőtermő, de alternanciára hajlamos
 - termőhellyel szemben nem igényes, jó alkalmazkodóképességű
 - ritkítást igényel
 - betegségekre nem fogékony

Simonffy piros

Gyümölcse

Simonffy piros

Gyümölcs

Simonffy piros

Fája

Szabadkai szercsika

- **Származás:** magyarországi eredetű
- **Érési idő:** október második fele, fogyasztható: február-április
- **Gyümölcs:** nagy vagy igen nagy, lapított csonkakúp alakú, héja vékony, sima, alapszíne citromsárga, amely a napos oldalon kis felületen barnáspiros pírral belehelt, húsa sárgásfehér, roppanó, szilárd, lédús, édes-savas, enyhén illatos

Szabadkai szercsika

- **Hajtásrendszer:** fája erős, közepesen sűrű
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő
 - termőhelyre igényes
 - tűzelhalás virág- és hajtásrezisztencia; lisztharmat +
varasodás tolerancia

Szabadkai szercsika

Gyümölcs

Szabadkai szercsika

Fája

Szemes alma

- **Származás:** származása nem ismert
- **Érési idő:** szeptember eleje–közepe, gyümölcse több hónapig jól eltartható
- **Gyümölcs:** közepes nagyságú, lapított gömbölyded alakú, alapszíne éréskor sárgászöld, s ezt a napos oldalon kis felületen mosott világospiros fedőszín borítja, felülete fényes, nem perzselődik, de külleme nem igazán tetszetős, húsa fehér, közepesen szilárd, lédús, savas

Szemes alma

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, koronája széthajló, gallyrendszere leívelődő
- **Egyéb jellemzők:**
 - termőképessége jó
 - elsősorban konyhai étkezési almának és ipari célra

Szemes alma

Gyümölcse

Szemes alma

Gyümölcs

Szemes alma

Fája

Szemes alma

Fája

Tafota

- **Származás:** származása ismeretlen
- **Érési idő:** augusztus végén érik
- **Gyümölcs:** közepesen nagy, csonka kúp alakú, héja sima, közepesen vastag, alapszíne zöld, fedőszíne zöldessárga, a napos oldalon piros bemosódással, húsa sárgásfehér, fehér, közepesen lédús, savanykás-édes, enyhén kesernyés mellékízzel

Tafota

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, koronája szétterülő, közepesen sűrű
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő
 - gombás betegségekkel szemben ellenálló, tűzelhalásra mérsékelten fogékony

Tafota

Gyümölcs

Tafota

Fája

Téli aranyparmen

- **Származás:** francia származású véletlen magonc, a Kárpát-medencében hosszú ideig volt elterjedt
- **Érési idő:** augusztus vége–szeptember vége, többmenetes szedés, szeptembertől januárig fogyasztható.
- **Gyümölcs:** középnagy vagy kicsi, tompakúp alakú, héjszíne narancssárga, és a napos oldalon narancspirossal csíkozott, húsa félkemény, lédús, édes-savas, illatos

Téli aranyparmen

- **Hajtásrendszer:** fája közepes növekedési erélyű, koronája feltörő, ritka ágrendszerű
- **Egyéb jellemzők:**
 - igen bőtermő, de alternanciára hajlamos
 - termőhelyre nagyon igényes, száraz és hűvös helyre nem
 - gyümölcse hullásra hajlamos
 - lisztharmatra, varasodásra fogékony

Téli aranyparmen

Gyümölcs

Téli aranyparmen

Gyümölcs

Téli aranyarmen

Fája

Téli aranyparmén

Fája

Téli fehér kálvil

- **Származás:** feltehetően Franciaországból származik, hazánkban a piacokon darabonként értékesítették („almák királya”)
- **Érési idő:** szeptember vége, fogyasztható: december-március
- **Gyümölcs:** középnagy, tompakúp alakú, gyakran aszimmetrikus, erősen bordázott, sárgászöld alapszínen sötétebb sárga fedőszín, húsa kemény, szállításra érzékeny, bőlevű, borízű és illatos

Téli fehér kálvil

- **Hajtásrendszer:** erős növekedés, nagy korona – gyengébb alanyra!
- **Egyéb jellemzők:**
 - közepes termőképesség
 - termőhely iránt nagyon igényes (magas hő-, pára- és vízigény)
 - lisztharmatra, varasodásra fogékony
 - gyümölcsritkítást igényel

Téli fehér kálvil

Gyümölcse

Téli fehér kálvil

Gyümölcse

Téli piros pogácsa

- **Származás:** magyar eredetű, alakgazdag
- **Érési idő:** október közepe, fogyasztható: november-március
- **Gyümölcs:** nagy vagy igen nagy, lapított, savas-édes, korai szedés esetén kissé fanyar
- **Hajtásrendszer:** fája erős vagy nagyon erős, félgömb alak vagy ritka ágrendszer
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő, de alternál
 - igénytelen
 - betegségekre alig fogékony

Téli piros pogácsa

Gyümölcs

Téli piros pogácsa

Fája

Tordai piros kálvil (ANF típus)

- **Származás:** Erdély
- **Érési idő:** augusztus vége–szeptember eleje, szeptember végéig
eltartható
- **Gyümölcs:** kicsi vagy középnagy, enyhén lapított gömb alakú, héja vékony, fényes, alapszíne aranysárga, az egész felülete világospirossal bemosott, húsa sárgásfehér, puha, olvadó, lédús, édes-savas, eper illatú

Tordai piros kálvil (ANF típus)

- **Hajtásrendszer:** fája mérsékelten erős, sűrű ágrendszer
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő
 - konyhai célra (püré)
 - tűzelhalás hajtás- és virágrezisztencia, lisztharmat +
varasodás tolerancia
 - termőhelyre igényes

Tordai piros kálvil (ANF típus)

Gyümölcs

Tordai piros kálvil (ANF típus)

Fája

Török Bálint

- **Származás:** német eredetű
- **Érés idő:** október közepe-vége, decembertől tavaszig fogyasztható
- **Gyümölcs:** nagy, alakja lapított gömb, héja sima, alapszíne sárgászöld, a gyümölcs egész felületét világosabb v. sötétpiros fedőszín borítja, húsa kemény, zöldesfehér, roppanó, kellemes borízű, bőlevű, illata gyenge

Török Bálint

- **Hajtásrendszer:** fája erőteljes növésű, nagy, terebélyes koronát alkot
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő
 - friss étkezés és konyhai célra

Török Bálint

Gyümölcs

Török Bálint

Fája

Vajki alma

- **Származás:** a Felvidékről származik
- **Érési idő:** augusztus vége
- **Gyümölcs:** középnagy vagy nagy, kúpszerű lapított gömb alakú, héja sárga alapszínen enyhén vagy közepesen csíkozott, húsa sárgásfehér, puha, savas jellegű

Vajki alma

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, szétterülő, laza koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - konyhai célokra
 - közepes termőképességű
 - tűzelhalásra mérsékelten fogékony

Vajki alma

Gyümölcs

Vajki alma

Fája

Vilmos renet

- **Származás:** ismeretlen származású
- **Érési idő:** szeptember vége
- **Gyümölcs:** középnagy vagy nagy, aszimmetrikus, enyhén megnyúlt gömb alakú, héja sima, fényes, zöldessárga alapszín fölött bordópirossal mosott s csíkozott fedőszín alakul ki, húsa krémszínű, roppanó, lédús, enyhén borízű, édes

Vilmos renet

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, fiatal korban feltörő, később széles gömb alakúvá válik
- **Egyéb jellemzők:**
 - jó a termőképessége
 - varasodással, lisztharmattal és tűzelhalással szemben elég jó az ellenálló-képessége
 - termőhelyre igénytelen

Vilmos renet

Gyümölcs

Vilmos renet

Gyümölcs

Vilmos renet

Fája

Vilmos renet

Fája

Körte

Arabitka

- **Származás:** magyar eredetűnek tartott, ismeretlen származású
- **Érési idő:** június vége-július eleje
- **Gyümölcs:** kis gyümölcs, csomókban, széles tojásdad alak, hús fehér, bőlevű, íz édeskés
- **Hajtásrendszer:** fája nagyon erős
- **Egyéb jellemzők:** bőtermő, igénytelen, edzett, egészséges fajta, parthenokarpiára nagymértékben hajlamos

Arabitka

Gyümölcs

Avranches-i jó Lujza

- **Származás:** Franciaországból származik
- **Érés idő:** augusztus vége-szeptember eleje, októberig fogyasztható
- **Gyümölcs:** középnagy, megnyúlt körte alakú, világos zöldessárga, napos oldalon piros fedőszínnel, húsa fehér, olvadó, kiváló zamatú
- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, feltörekvő
- **Egyéb jellemzők:** rendszeresen és jól terem, varasodásra kissé fogékony

Avranches-i jó Lujza

Gyümölcs

Bohusné vajkörte

- **Származás:** ismeretlen származású magonc
- **Érési idő:** augusztus első felében elhúzódva érik, 2-3 hétig tárolható
- **Gyümölcs:** kicsi v. középnagy, szabályos körte alakú, nyaka vékony, kissé ferde, héja vékony, sárga, pirossal mosott, húsa közepesen kemény, olvadó, édes-savas

Bohusné vajkörte

- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, széles gúla alakú, félig feltörő koronája van
- **Egyéb jellemzők:**
 - későn fordul termőre
 - szakaszosságra hajlamos
 - termőhelyre nem igényes

Bohusné vajkörte

Gyümölcs

Császár körte

- **Származás:** ismeretlen eredetű
- **Érési idő:** szeptember eleje-közepe
- **Gyümölcs:** közepes méretű, szélesebb szabályos körte alakú, héja vékony, sima, fényes, citromsárga, napos oldalán élénkpirossal mosott, húsa fehér, sárgásfehér, bőlevű, édes, fűszeres illatú
- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, laza ágrendszerű
- **Egyéb jellemzők:** korán és bőven terem

Császár körte

Gyümölcse

Erdei vajkörte

- **Származás:** Belgiumból származik
- **Érési idő:** szeptember közepén érik, november elejéig tárolható
- **Gyümölcs:** középnagy v. nagy, széles tojásdad alakú, alapszíne sárga, napos oldalán sötétpirossal mosott, húsa fehér, bőlevű, kellemesen fűszeres
- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű
- **Egyéb jellemzők:** rendszeresen és bőven terem, varasodásra fogékony

Erdei vajkörte

Gyümölcs

Erdei vajkörte

Gyümölcse

Hardy vajkörte

- **Származás:** Franciaországból származik
- **Érési idő:** augusztus vége-szeptember eleje, 1-2 hónapig tárolható
- **Gyümölcs:** középnagy, tojásdad alakú, a héj színe sárgás szürke, az egész felület barnás parás, vastaghéjú, nem igazán piacos, húsa zöldesfehér, bőlevű, kellemesen savas, fűszeres
- **Hajtásrendszer:** fája igen erős növekedésű, felfelé törő
- **Egyéb jellemzők:** jó termőképességű, de alternanciára hajlamos

Hardy vajkörte

Gyümölcs

Hardy vajkörte

Gyümölcs

Hardy vajkörte

Fája

Kieffer

- **Származás:** az Egyesült Államokban, Pennsylvania államban találták
- **Érés idő:** szeptemberben érik, 3 hónapig tárolható
- **Gyümölcs:** közepes méretű, széles körtealakú, a héj alapszíne sárga, szép gyümölcs, de szinte ehetetlen nyersen
- **Hajtásrendszer:** koronája feltörekvő, később jellegzetesen lecsüngő, ritka
- **Egyéb jellemzők:** nagyon igénytelen, tűzelhalás ellenállóság miatt már régen felfigyeltek rá Amerikában

Kieffer

Gyümölcs

Kieffer

Gyümölcs

Kieffer

Fája

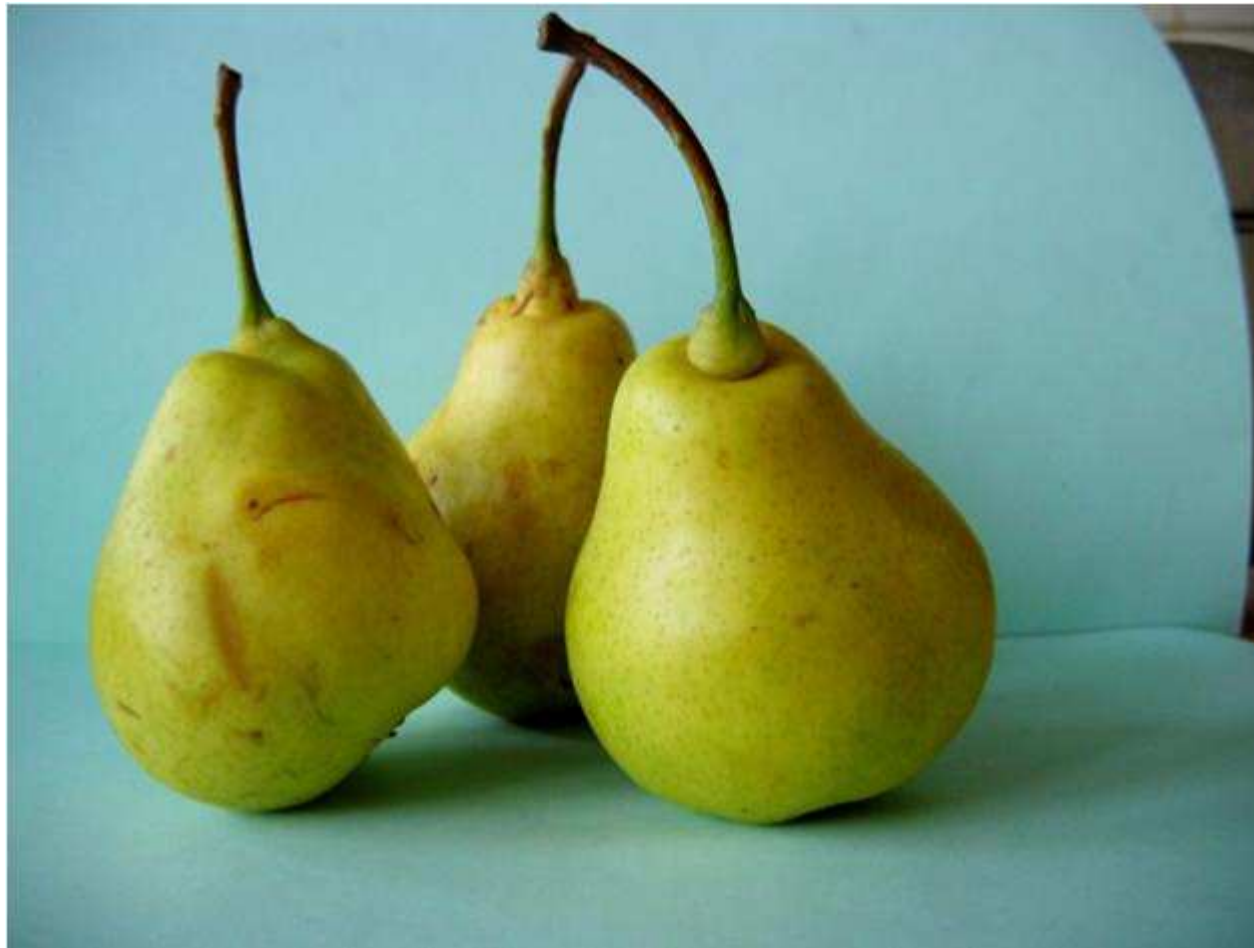

Nyári Kálmán körte

- **Származás:** ismeretlen származású
- **Érési idő:** augusztus közepe
- **Gyümölcs:** gyümölcse középnagy, hasaskörte alakú, felülete dudoros, héja vékony, sima, élénksárga, napos oldalon barnássárga bemosódással, húsa sárgásfehér, édes, kissé muskotályos ízű, bőlevű
- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, ágai lehajlók
- **Egyéb jellemzők:** bőven, de szakaszosan terem, varasodásra igen fogékony

Nyári Kálmán Körte

Gyümölcs

Nyári Kálmán Körte

Gyümölcs

Nyári Kálmán Körte

Fája

Pap körte

- **Érési idő:** szeptember vége, október eleje, 4-5 hónapig tárolható
- **Gyümölcs:** középnagy - nagy gyümölcs, sárgásfehér félkemény hús, néha kövecses
- **Hajtásrendszer:** erős növekedésű fája és széthajló hajtásrendszere van
- **Egyéb jellemzők:**
 - triploid
 - birsen is terem

Pap körte

Gyümölcs

Pap körte

Gyümölcs

Pap körte

Fája

Vérbélű körte

- **Érési idő:** ismeretlen eredetű
- **Gyümölcs:** kis méretű, gömbölyded, héja szép pirosra színeződik, húsa vérvörös
- **Hajtásrendszer:** gyenge növekedésű (egyes változatoké erős is lehet), lehajló ágrendszerű
- **Egyéb jellemzők:**
 - korán fordul termőre
 - bőven terem

Vérbélű körte

Gyümölcs

Szilva

Bódi szilva

- **Érési idő** : augusztus
- **Gyümölcs**: gömbölyded, kicsi-közepes méretű, héja vékony és sötétkék, viaszosan hamvas, húsa zöldessárga, közepesen bőlevű, kellemesen savanykás ízű
- **Hajtásrendszer**: fája kicsi, koronája felfelé törő és sűrű ágrendszerű
- **Egyéb jellemzők**:
 - elsődlegesen pálinkának alkalmas
 - szárazság- és fagytűrése jó

Bódi szilva

Gyümölcs

Bódi szilva

Fája

Duránci szilva

- **Érési idő** : augusztus közepe- vége, szeptember eleje
- **Gyümölcs**: középnagy, gömbölyded, kissé megnyúlt, héja vékony, liláskék színű, hamvas, húsa aranysárga, igen édes és lédús, kellemes ízű, magas pektintartalmú
- **Hajtásrendszer**: fája középerős növekedésű, középnagy, sűrű korona
- **Egyéb jellemzők**:
 - részben öntermékenyülő
 - bőven, de rendszertelenül terem

Duránci szilva

Gyümölcs

Duránci szilva

Gyümölcse

Duránci szilva

Fája

Fehér szilva

- **Származás:** a Duna-Tisza közén, Bácskában és Szerbiában ismert tájfajta
- **Érés idő :** szeptember első felében érik
- **Gyümölcs:** a Besztercei szilvához hasonló alakú, annál valamivel nagyobb, héja hamvassárga, húsa aranyárga, éretten puha, lédús, édes

Fehér szilva

- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű – alanyként is használatos
- **Egyéb jellemzők:**
 - öntermékenyülő
 - vírusfogékonyság változó
 - lekvárnak, pálinkának
 - bőtermő

Fehér szilva

Gyümölcs

Fehér szilva

Gyümölcs

Fehér szilva

Fája

Gömöri nyakas

- **Származás:** a Kárpátok északi és keleti völgyében alakult ki
- **Érési idő :** augusztus vége–szeptember eleje
- **Gyümölcs:** Beszterceiéhez hasonló méretű, alakja szabálytalan nyakas tojás, héja vastag, kékesfekete, hamvas, húsa zöldessárga, bőlevű, igen édes, kiváló ízű
- **Hajtásrendszer:** fája erőteljes, edzett, feltörő ágrendszer
- **Egyéb jellemzők:** korán termőre fordul és bőtermő

Gömöri nyakas

Gyümölcse

Gömöri nyakas

Fája

Korai Besztercei

- **Származás:** nem tisztázott
- **Érési idő :** augusztus második fele
- **Gyümölcs:** kicsi, megnyúlt, héja liláskék, kissé hamvas, húsállománya jó, narancssárga, leves-rostos, magvaváló, gyengén savas-édes
- **Hajtásrendszer:** fája középerős növekedésű, felfelé törő
- **Egyéb jellemzők:**
 - korán termőre fordul és bőtermő

Korai Besztercei

Gyümölcse

Korai Besztercei

Fája

Lószemű szilva

- **Érés idő:** szeptember második felében érik
- **Gyümölcs:** nagy gyümölcsű, megnyúlt tojásdad alakú, sárga és liláskék színű változat, húsa zöldessárga, magas beltartalmi értékű
- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedésű, feltörő habitusú
- **Egyéb jellemzők:**
 - friss fogyasztásra, aszalványnak, befőttnek és pálinkának
 - bőtermő

Lószemű szilva

Gyümölcse

Lószemű szilva

Gyümölcse

Lószemű szilva

Fája

Vörös szilva

- **Érési idő** : augusztus eleje- közepe
- **Gyümölcs**: középnagy gyümölcse szélesen megnyúlt, sötét liláspiros, hamvas, húsa aranysárga, édesen savas, íze gyengébb a Beszterceinél
- **Hajtásrendszer**: fája középerős növekedésű, koronája fiatal korban felfelé törő, később szétterülő
- **Egyéb jellemzők**: rendszeresen és igen bőven terem

Vörös szilva

Gyümölcs

Vörös szilva

Gyümölcs

Vörös szilva

Fája

Régi szilvafajták virágzási és érési ideje, termőképessége (Soroksár, 2009-2010)

Fajta	Virágzási idő	Érési idő	Termőképesség
Bódi szilva	korai	aug. eleje	bőtermő, szakaszos terméshozás
Vörös szilva	középidéjű	aug. eleje	bőtermő, elhúzódó érés, hullik
Besztercei típus	igen kései	aug. vége	bőtermő
Fehér szilva	középkései	aug. vége	jó
Gömöri nyakas	középkései	aug. vége- szept eleje	közepes-gyenge, szakaszos terméshozás
Duránci szilva	középidéjű	szept. eleje	közepes, szakaszos terméshozás
Lószemű szilva	kései	szept. eleje	közepes

Régi szilvafajták gyümölcseinek főbb fizikai paraméterei (Soroksár, 2009-2010)

Fajta	Tömeg (g)	Magasság (mm)	Vastagság (mm)	Szélesség (mm)	Hússzilárdság (kg/cm ²)	Maghoz-kötöttség
Bódi szilva	13,75	27,46	27,86	27,41	1,25	maghoz kötött
Vörös szilva	21,7	36	30	31,7	0,85	maghoz kötött
Besztercei típus	20,2	37,1	29,3	29,5	2	magvaváló
Fehér szilva	23	36,8	31,2	31,4	2,1	félíg magvaváló
Gömöri nyakas	17,9	36	29,9	28,1	2,55	magvaváló
Duránci szilva	19,43	33,11	30,25	28,88	2,78	maghoz kötött
Lószemű szilva	34,84	43,13	34,68	36,57	2,30	magvaváló
Althann ringló	48,0	40,2	45,9	42,2	2,62	magvaváló
C. leptica	41,62	45,71	39,05	39,81	1,68	magvaváló
Stanley	35,51	48,22	35,32	35,66	2,10	magvaváló

Dió

Jelenlegi legjelentősebb fajták Magyarországon

Hónap		augusztus			szeptember			október		
Fajta	dekád	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Alsószentiváni 117										
Milotai 10										
Tiszacsécsi 83										

- A magyar nemesítésű diófajták érési ideje a legkorábbi a Föld északi féltekéjén!
- A dió szaporodás-önszabályozó tulajdonsága miatt, a túlporzással járó terméskezdemény-hullás megelőzése érdekében Szentiványi (1988) eljárása szerint az együttvirágzó pollenadó fajták aránya csak 1-2 %-os legyen!

Alsószentiváni 117

- **Származás:** tájszelekció (Mezőföld, Alsószentiván)
- **Érési idő :** szeptember közepe
- **Termés:** középnagy, héja lágú, magbél sárgásbarna, 48-51 %-os bélarány
- **Hajtásrendszer:** fa erős növekedésű, koronahabitus fiatalon feltörő, később sátorozó szétterülő
- **Egyéb jellemzők:**
 - korán fordul termőre és bőtermő
 - kései fakadású, virágzás hímet előző, egyes években részleges homogámia
 - termőhelyre kevésbé igényes

Alsószentiváni 117

Termése

Alsószentiváni 117

Fája

Milotai 10

- **Származás:** tájszelekció (Tiszahát, Milota)
- **Érési idő:** szeptember második-harmadik dekádja
- **Termés:** középnagy, héj félkemény, bél világossárga, 47-52 % bélarány
- **Hajtásrendszer:** fa közepes növekedési erélyű, koronahabitus fiatalon feltörő, később félgömb (gomba)
- **Egyéb jellemzők:**
 - korán fordul termőre, oldalrügyön termő képessége 20-25%
 - középidejű fakadás, virágzás hímet előző, egyes években részleges homogámia
 - termőhelyre igényes

Milotai 10

Termése

Milotai 10

Fákfa

Tiszacsécsi 83

- **Származás:** tájszelekció (Tiszahát, Tiszacsécse)
- **Érés idő:** szeptember vége
- **Termés:** középnagy, héj lágy, kissé barázdált, kevésbé tetszetős
hamuszürke színű, bél sárgásbarna, 48-52 % bélarány
- **Hajtásrendszer:** fa közepesnél erősebb növekedési erélyű,
koronahabitus hengeres, határozott sudárral
- **Egyéb jellemzők:**
 - korán fordul termőre, bőven terem, 25-35% oldalrügyből
 - kései fakadású, virágzás hímet előző, gyakran részleges
homogámia

Tiszacsécsi 83

Termése

Tiszacsécsi 83

Fája

Vérbélű dió

- **Származás:** ismeretlen eredetű, a Dunántúl nyugati, délnyugati részén terjedt el
- **Érési idő:** nagyon korai
- **Termés:** középnagy, héja vékony, kézzel törhető, magbele jó ízű és olajdús, frissen élénk kárminpiros, majd barnáspiros, s akkor már nem gusztusos, darálva a sütemény tetszetősségét rontja
- **Hajtásrendszer:** Fája középerős növekedési erélyű, koronája nyomott gömb alakú
- **Egyéb jellemzők:**
 - csak kuriózumként házikertbe ajánlották, újabban nemesítési cél

Vérbélű dió

Termése

Vérbélű dió

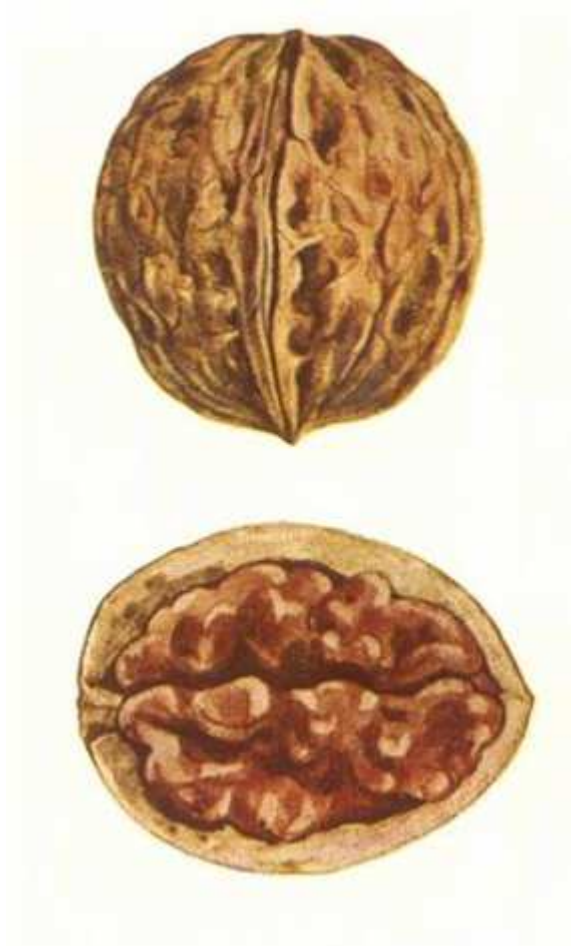
Termése

Sebeshelyi gömbölyű (történelmi fajta)

- **Származás:** Sebeshely és Nagysebes környékéről
- **Érés idő:** középidejűben
- **Termés:** nagy, szabályos gömbölyded alakú, héja könnyen törhet, magbele szép, halvány barnássárga, kellemesen zamatos, édeskés, nagy olajtartalmú
- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedési erélyű, széles koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - tömegtermesztésre ajánlották

Sebeshelyi gömbölyű (történelmi fajta)

Termése (Rajz: Botár)

Sebeshelyi hosszú (történelmi fajta)

- **Származás:** Erdélyből származik, népi szelekció
- **Érés idő:** középidőben
- **Termés:** nagy, hengeres alakú, héja sima felületű, kellemesen zamatos, édeskés
- **Hajtásrendszer:** fája erős növekedési erélyű, nagy, szabályos koronát nevel
- **Egyéb jellemzők:**
 - tömegtermesztésre ajánlották

Sebeshelyi hosszú (történelmi fajta)

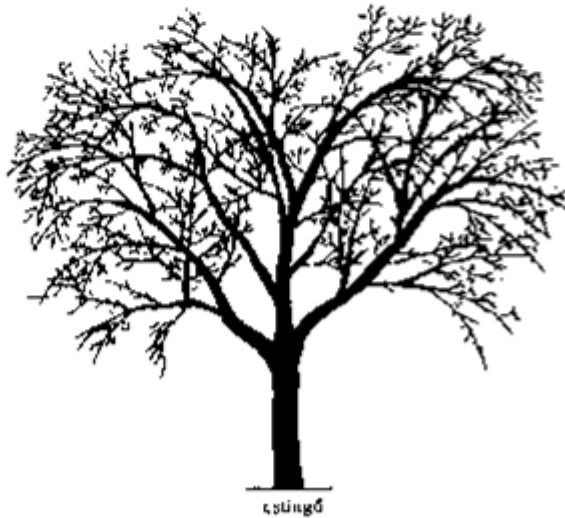
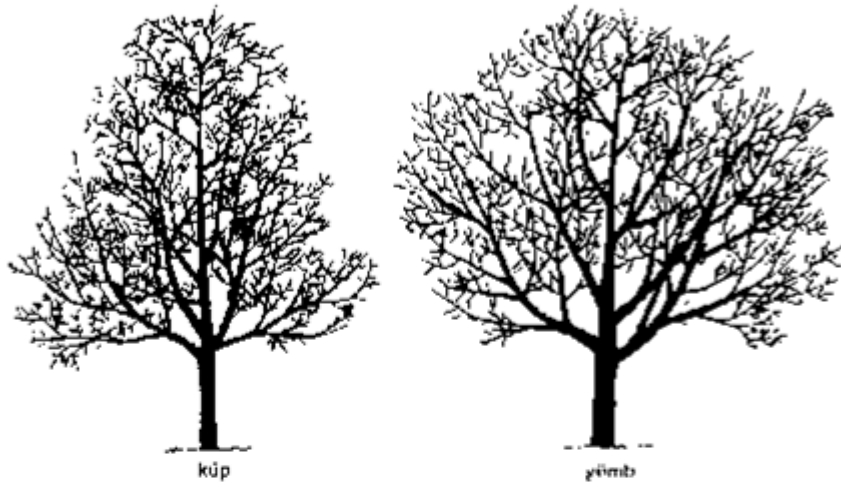

Termése (Rajz: Botár)

Mandula

A mandula koronahabitusza

Rajz: Kis L.

Kúp:

Budatétényi 70

Tétényi rekord

Gömb:

Tétényi bőtermő

Csüngő:

Budatétényi 1

Tétényi keményhájú

- **Érés idő:** augusztus vége-szeptember eleje
- **Termés:** középnagy, megnyúlt alakú, terméshéja kemény, de könnyen törhető, magbele lapos, szalmasárga, édes ízű, magbelének aránya:

26-32%
- **Hajtásrendszer:** fája gyenge növekedési erélyű
- **Egyéb jellemzők:**
 - középkesei-kései virágzási idejű

Tétényi keményhájú

Termése (Fotó: Migend)

Tétényi keményhájú

Fája

Tétényi kedvenc

- **Érés idő:** szeptember 1.-2. dekádja
- **Termés:** középnagy, lándzsa alakú, félpapírhéjú, kézzel is könnyen törhető, magbele hengeres, zsemle színű, édes ízű, magbelének aránya: 47-50%
- **Hajtásrendszer:** fája gyenge növekedési erélyű, szellős koronát képez
- **Egyéb jellemzők:**
 - középidejű virágzási idő

Tétényi kedvenc

Termése (Fotó: Migend)

Tétényi bőtermő

- **Érési idő:** szeptember 1.-2. dekádja
- **Termés:** nagy, telt csepp alakú, félpapírhéjú, könnyen törhető, magbele világos barna, “cukrász mandula ízű”, kissé ciános aromával, édes ízű, magbelének aránya: 47-50%
- **Hajtásrendszer:** fája gyenge növekedési erélyű, sűrűsödésre hajlamos
- **Egyéb jellemzők:**
 - középkorai virágzási idő

Tétényi bőtermő

Termése (Fotó: Migend)

Tétényi bőtermő

Fája

Tétényi bőtermő

Fája

Tétényi rekord

- **Érési idő:** szeptember vége-október eleje
- **Termés:** középnagy, telt orsó alakú, félpapírhéjú, vékony, de kemény héjú, könnyen törhető, magbele világosbarna, édes ízű, tetszetős, magbelének aránya: 38-42%
- **Hajtásrendszer:** fája középerős-erős növekedési erélyű, kúp alakú koronát képez
- **Egyéb jellemzők:**
 - késői virágzási idő

Tétényi rekord

Termése (Fotó: Migend)

Tétényi rekord

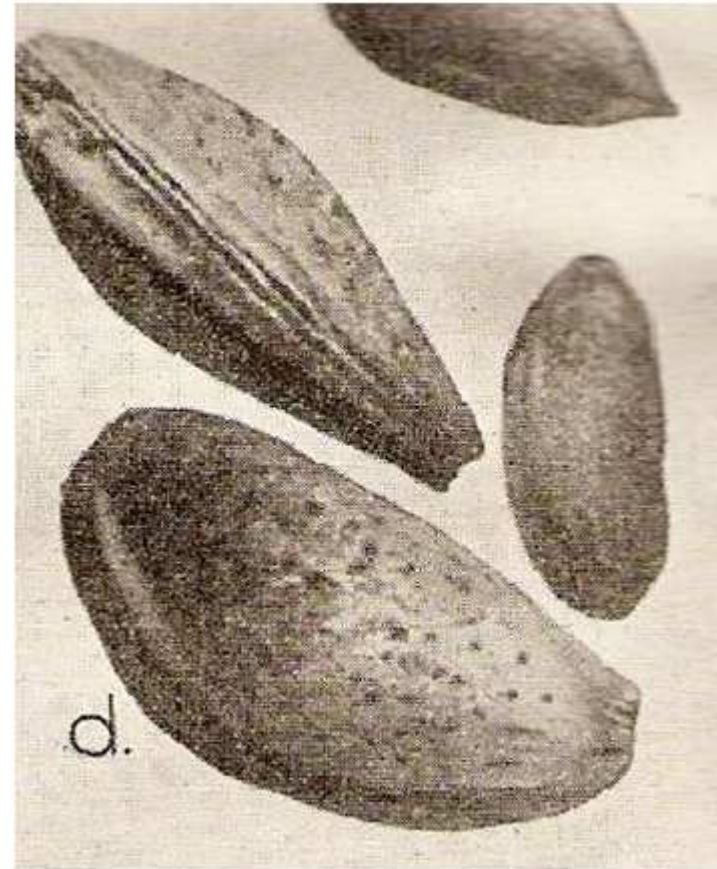

Fája

Diódi félpapírhéjú (történelmi fajta)

- **Gyümölcs:** termése nagy; héja közép kemény; bele szőrös nem tetszetős
- **Egyéb jellemzők:**
 - nemesítési alapanyag
 - téltűrése kiváló

Gesztenye

Termésének jellemzői

- Valamennyi fajta bőtermő, hajtásaik 40-50%-a termésben záródik, ez az arány 80% a Kőszegszerdahelyi 2 fajtánál.
- **Termés színe:**
 - Sötétbarna: Iharosberényi 2, Nagymarosi 22
 - Barna: Iharosberényi 29
 - Sárgásbarna: Kőszegszerdahelyi 2, Nagymarosi 38
 - Világosbarna: Nagymarosi 37

Termésének jellemzői

- Valamennyi fajta termése nagy méretű (Maroni típusú), 35 mm feletti átmérőjű – kivétel: Iharosberényi 2 30 mm alatti átmérőjű.
- A termések felülete fényes, nagy pecséttel rendelkeznek

Iharosberényi 2

- **Érési idő:** szeptember vége-október eleje
- **Termés:** kicsi, 30 mm alatti átmérőjű, héja sötétbarna, magbele intenzív aromájú
- **Hajtásrendszer:** erős növéssű, szétterülő koronájú
- **Egyéb jellemzők:**
 - bőtermő

Iharosberényi 2

Termés

Iharosberényi 29

- **Érési idő:** október vége
- **Termés:** a makk héja barna, legnagyobb átmérője 30 mm, a magbél erősen aromás ízű
- **Hajtásrendszer:** középerős növésű
- **Egyéb jellemzők:**
 - igen bőtermő

Iharosberényi 29

Termés

Nagymarosi 38

- **Érési idő:** október eleje
- **Termés:** nagy, 36-39 mm átmérőjű, héja barnássárga, sötét csíkozottság
- **Egyéb jellemzők:**
 - rendszeresen és bőven termő fajta

Nagymarosi 38

Termés

Nagymarosi 38

Termés

Forrásmunkák

- Angyal D. 1926. Gyümölcsismeret. Pátria irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság, Budapest.
- Bereczki M. 1899. Gyümölcsészeti vázlatok. I-IV. kötet. Réthy-Gyulai Kiadó, Arad.
- Brózik S., Kállay T.-né, Apostol J. 2002. Mandula. Mezőgazda Kiadó, Budapest.

Forrásmunkák

- Kovács Szilvia 2011. Történelmi szilvafajták gyümölcsminőségének értékelése. Gyümölcs génbankok a tudományért. A Magyar Tudomány ünnepe. 2011. XI. 14. Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest.
- Soltész M. (szerk.) 2013. Magyar gyümölcsfajták. Mezőgazda Kiadó, Budapest.
- Szani Zs. - Papp O. 2015. Ellenálló fajták gyümölcstermesztők részére. Almatermeszűek. Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet, Budapest.

Forrásmunkák

- Szentiványi P. S. és Kállay T-né. 2006. Dió. Mezőgazda Kiadó, Budapest.
- Tóth Magdolna 1997. Gyümölcsészet. PRIMOM Vállalkozásélénkítő Alapítvány. 445 p. Nyíregyháza.
- Tóth M. 2001. Gyümölcsészet. Primom Kiadó, Nyíregyháza.
- Tóth M. 2004. Dió. P. 321-334. in: Papp J. A gyümölcsök termesztése. Mezőgazda Kiadó, Budapest.
- Tóth Magdolna 2013. Az alma. Agroinform Kiadó, Budapest.

Az anyag összeállításában közreműködtek:

- Tóth Magdolna
- Bujdosó Géza
- Hajnal Veronika
- Király Ildikó
- **Technikai szerkesztő és kivitelező: ELBAPLAN Tanácsadó és**

Szolgáltató Kft. és Hajnal Veronika tanszéki mérnök

Fotóanyagot készítette:

- Tóth Magdolna
- Kása Katalin
- Király Ildikó
- Kovács Szilvia
- Honty Krisztina
- Göndör Józsefné dr.
- Szalay László

